

ALL NATIONS GOSPEL PUBLISHERS

www.anjp-hb.co.za

info@anjp.co.za

Temo mumo

**Représentation allégorique
en 10 tableaux**

**COPYRIGHT
ISBN 1 - 919852 - 34 - 4**

**ALL NATIONS GOSPEL PUBLISHERS
P.O. BOX 2191, PRETORIA, 0001, R.S.A.
(Une Mission de littérature évangélique financée de dons)
(Reg. No. 1961/001798/08)**

Le Coeur de l'homme

Ce livret dérivé en France en 1732, a été revisé et a été récrit pour les champs missionnaires de l'Afrique par Rev. J.R.Gschwend en 1929 et postérieurement a été traduit, imprimé et protégé par les droits d'auteur en plus de 250 langues indigènes par *All Nations Gospel Publishers* qui les distribuent aujourd'hui parmi 127 pays missionnaires. Des gens de toutes langues, classes et religions sont introduits par ces livrets à éprouver la profonde vérité spirituelle du message de Dieu à la race humaine comme énoncé par le prophète Ezéchiel en l'an 586 avant Jésus Christ:

Je vous donnerai un coeur nouveau et une nouvelle âme.....alors vous serez mon peuple, et je serai votre Dieu ! (Ezéchiel 36:26-28)

COPYRIGHT

ISBN 0-908412-17-7

Temə mumə

**Temə mumə ka tū Njambiyə, ho mbey te yi Satan
kele mesay mene kete kē.** (1 Jan 3:4-10)

Mono mekana maka nda mojoli. We bēki kriten ho we yeti kriten na, nge we tōle yo, we ta duwe ngbak ngbak teri yo nda yi Njambiyə bejə ne meyasi kē. Njambiyə ti kēl yasi keto mberi misi me mumə na, ko we bēki nda. A bēja ne yasi te yi ke moy temə mumə kē.

Wunə dükwe nde, Kum ja, yo Satan. Yo nyə Kum beya mekele hene. Ke yiŋa menjimo a ke diki yeŋsa yotu bū teri jaki te e diye ke nyaŋgwə mejasi me Njambiyə kə diki sebile ne bomə (2 Kōreyt 11:13-14). O bēja budya bomə ke tōndo nyə. Satan kēl yinori hene yi dībə ne misi nè metə me bomə, ma bo nje tikə temə ke Kimə Tom Krist (2 Kōreyt 4:4). Bomə hene te be joŋna ke moy mebeyo nè be ne metemə ne keskere baka ke kē ne ndej ke nje soŋ (Efes 2:1-2). Ma mo te e lepe nde, a yeti ke kelə ne yiŋa beya yasi wete ne wete kə ke sebile yotu ne nge ngoru wenə.

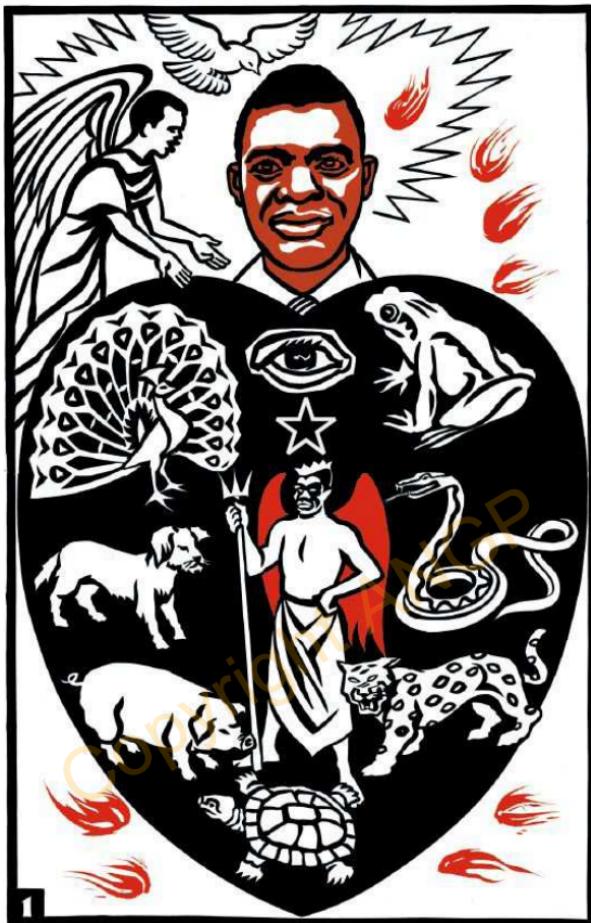
Kome we ta tōlo mono mekana maka bejə meyakambiyə mete yi ke moyte kē, we ta bejə duwe teri temə yo. Mumə hene yākaŋgwə duwe mebeyo mene, jaye yo ke mbombu Njambiyə. Mekana me Njambiyə ke lepo nde: *Nge wuse lepe nde, wuse kine mebeyo na, yite wuse ke sebile yotu su ne ngoru wusu, komete, gbakasi yeti ke temə su na. Ma nge wuse jaye kōtu mekele mete yi wuse kele kē ke mbombu Njambiyə, yite a ta tikə wuse ne ngorwete, soŋe yo ke to su, pupudye wuse ke beya mekele musu hene, keto a tōnjukwe meyasi mete yi nyə si kpo*

ké, sendi nyé ne ybey (1 Jay 1:8-10). Mekiyó me Mónó wene Yesus ma pupudye wuse soyé mèbeyó hene te yi wuse kelma ké (1 Jay 1:7).

Yo né mèyasi yiba: Ho wuné ke wokuna né Satan, ho wuné ke wokuna né Njambiyé. Sendi, ho wuné bëbala bë mèbeyó, ho wuné botu bë mesay bë Njambiyé. Ma, ñge bë nde, yo mèbeyó name jongwé yun, wuné tî ton na, yasi wete, wuné kpâl kembidya jeba Njambiyé. Nyé nedó te yi soyé wuné ke diyó bala te né nje Yesus Krist. Yesus njá ke meneti maka yi nje jongwé botu bë mèbeyó né nje soyna deti te yi Satan bë no ke wuse ké. Satan kwáñ né nje mèbeyó yi namó né wuse. Yo Yesus kole wuse. Njambiyé nyé kiyo, wuné ke mbombu wene. A ke bënjé mèyasi hene te yi bë sòdyate ké. A ke duwé metaké mun, bënjé sendi mèkele mete yi wuné kele sòdyate ke jongwé yun ké. Wuné tî yaka sôma ke mbombu Njambiyé ho sòdyé yinja mèkele mun nde, a tî duwé na. ‘Ma, mo te e yekima metó kó yakama diyó kiné woko sendi yasi na? ‘Mó te e yekima misi kó yakama diyó kiné bënjé sendi yasi na? Ko mumó né ñguru wene, ko mèkele mene tî yaka sôma ke mbombu Njambiyé na. ‘Yeti nyé Njambiyé kuse mèdoku me yotu mumó na?

Yesus ndi ke kë mbombu muka yi jeba bomó hene nde: *Wune njáki ke yembe, wune bomó hene bë ma si kató né sobuna dítina memapi, mi ta nyé mbe wuné wewedyá* (Matiyo 11:28-30).

Sendi, mo te yi Njambiyé ti tó l bëya mèkele mene nyé ke to ne kó nè yoko e kiné mesebila ke mbombu né kó ne mesosa (Besom 32:1-2). Wuné tâl sendi Som 51.

**1 Temo mumo nè beya meyasi mête yi
diye kete ké**

Bosa yekambiye te yi wunə bəŋe ké ke tedye temo mo məbeyo nè mɔnɔ meyekambiye mekwalo beya meyasi mête yi diye kete ké. Yo deke nda yi Njambiyə bəŋe ne temo mumo. Wunə bəŋja yekambiye to ne, misi deke ne hunge hunge nda lam dite. Yo misi me botu be gwena menjam.

Yo dete yi Mekana me Njambiyé ke lepo nde: *Mekembí nè metando nè mesɔmsi nè mepey kine tote, nè huŋge huŋge misi, yo yi bomo bete be kwaŋdye ɻgimɔ yan ndi hɔbiya menjam baka. Bo ke take nde, yo kimɔ yasi, ase nde, menjam mete njâki nje sipile kwete bo nda nyɔŋɛ* (Mekana me Mekano 23:29-33).

Ndana, wune bêŋa ndi temo mumo nè kwalɔ benyamo bete be diye kete baka. Benyamo bete tédyá budya bœya mœyasi mœte yi diye ke temo mumo ké. Ke mekana me Mark 7:21-23 Yesus ne ɻguru wene lepima nde, kasi kelna mœwanja, kasi mœguñç, kasi wona bomo, kasi nyangwe temo, kasi budya mekele hene,... yo hene wúla ke temo mumo yi bekidye ne nyɛ.

Bosa mɔnɔ yekambye: *Wete non nde paŋ* (kasi bendidye yotu) –Bosa mɔnɔ yekambye, yo wête kimɔ non nda kirikoko. Bomo hene ke gɔrɔ non te, keto a ne nyɔŋɛ budyate. Non e nɔru ke tedye wuse bomo bete be bendidye yotu yan baka. Satan te mo mœsebila sendi dete. A bɑ kum bejaki, a bɑ diyɔ ke nyangwe mejasi me Njambiyé. E nyɛ nje kwadye yeko to ne nyɛ, na bù mbey Njambiyé. Yasi wete, e Njambiyé bete nyɛ ke meneti. E nyɛ kɔre ne nyangwe diyɔ ne, keto a kwadya bendidye yotu ne. Baŋa bomo muka ke bendidye yotu yan, keto bo ne kusuku, keto duwɔ sukul ho keto bo ne nyɔŋɛ. Ma, mœkana me Njambiyé ke lepo nde: *Njambiyé súm kol sungwe ne bomo bete be bendidye yotu baka* (Mekana me Mekano 16:18).

Mɔnɔ yekambye yibate: *Ngboko tabɔ* (kasi sap sap jongwe) -Mɔnɔ yekambye yibate, yo ngboko tabɔ. Metul mene ne detika. Sendi, njena goruna mœyasi ne

nye. Mumɔ sendi ne beya mewobɔ nda ɔgboko tabɔ: Kelna kwalɔ mewanja hene nda yi díkima kwaŋna ke Sɔdɔm nè Gɔmɔr ké. Kasi kwadya bɛŋna beya meyasi nè tɔlnamekana mete yi ne meyasi me janji ke moy te ké. Ma, mékana me Njambiyɛ ke lepo nde: *Wune kâmbi kelna wanja. Kwalɔ beya yasi hene te yi mumɔ yakama kelɔ, yo yeti ke kpose membundɔ mene na, yasi wete, mo te e kele wanja, a kél bekidye ne gba membundɔ mene* (2 Korey় 6:18). Sendi, e nde: *Wune yeti ke duwe ka nde, meyotu mun, yo mbanjɔ Kimɔ Sisiŋ te yi Njambiyɛ nye wune yi joŋna ke yotu yun ké na* (2 Korey় 6:19).

Njambiyɛ ke lepo sendi nde: *Oge mumɔ bekidye mbanjɔ Njambiyɛ, Njambiyɛ ta bekidye sendi mo te, keto mbanjɔ Njambiyɛ tumbu, yo wókunaygwe ndi ne nye, ma mbanjɔ te yo wune* (1 Korey় 3:17).

Mɔnɔ yekambiyɛ yitatite: *Ogo dya* (kasi gwena menjam nè medye ne hɔk hɔk)

-Mɔnɔ yekambiyɛ yitatite, yo ngo dya ho nde abem. Kwadya memi kwaŋma nye. Yasi hene te yi dya nye ké, a tì paŋ nembe na. Yasi hene na dye ndi dyakɔ, ko kimɔte ko beyate. Temɔ mo mebeyɔ ndi sendi dete. Dulna kɔ, nyena sɔn ho aŋgɔna, mesana mete ndi yene. Kwalɔ menjam hene te yi nye dole, yo kén ke moy. Ke nje medye, we tì seki, yite jadye siyma. Ma mékana me Njambiyɛ ke lepo nde: *Yawo ne mo te e nye jakɔɔ menjam* (Habakuk 2:15). Sendi e nde: *Yo nde, wuse sima duwe mekele mete yi wule ke mewobɔ mete yi díye ke yotu mumɔ ké. Yo kelna mewanja nè kelna mekele me memi nè sap sap joŋgwe nè kanna yiŋa meyasi tiko Njambiyɛ nè kelna mekele me kifi nè kelna beya to suŋgwe ne besɔ. Yo ne kusuna metandɔ ke njoka bɔmɔ*

nè kelna nyaygwé temo sungwé ne bësö nè wokuna ñgambi kwá to te. Yo sendi ne mesuñcou nè bakina njoka bomo nje bù kusuna yiña menjoy dele dele. Yo sendi ne goruna meyasi nè beya gwena menjam nè dyena medye kwá to te, nje bù yiña meyasi hene te yi ke boyna ne meyasi maka. Mi ke kè mbombu yí nambe meto mun nda yi mi sima lepo ne mbombu nyé wune nde: Bomø hene be kele kwalø mekele nda yite baka tí nyijø ke Kando Njambiyé na (Galasi 5:19-21).

Mónø yekambyé yinite: Nguru (kasi dyem nè kasi botu be misi)

-Mónø yekambyé yinite yo nguru. Bosa yasi, njena dyem ne nyé. Baña bomø sendi dëte. Bo bëja yasi hene ne mbi. Sulɔ bomø yeti ke jaye bengwé nje Njambiyé nedø na. Yasi hene ndi nde nemeno. Ma, Yesus lepima nde: *Wune nyéki sosu yun hene yi sà nje te yi nyijø ne bolkokò numey* (Lukas 13:24). Sendi: *Mɔ te e sà, a ke dolø* (Matiyo 7:8).

Yasi yibate yi ke yotu nguru ké, yo nde, ke yiñamekando, bo bónj nguru ho ndingele kopu nguru yi kelo ne tay kine be ne bibina temo ne Njambiyé na. Ma, Njambiyé ke njel mekele nda yite kidya kando Isarayel kwey nde: *Kpe, wune tî ken ke yi botu bête be kele mesay ne deti te yi beya mesisiy ho kè ke yi botu be misi na. Wune tî ken ke yan na, ma wune nje be ne sembo wúne bo.* Mi Baba Mbokø te Njambiyé wun (Lévitique 19:31).

Mónø yekambyé yitante: Ngwéy (kasi jonjon temo nè kasi nyalo) - Baña bomø muka nda ngwéy, njena jonjon temo, njena ñgambi, njena nyalo. Mónø yasi mbet, a

bunduma ne ḥgambi. Baña tāka nde, nyeti ḥgambi yo mēnjam. Yeti yite yakama sidye yo kē temo mumo na. Yo ndi Yesus nyepo yakama senjo temo mumo, sojé nyé kē diyo bala te yite. Mekana me Njambiyé ke lepo nde: *Ma ndana, wune tiki. meyasi mete hene: ḥgambi, joŋjɔy temo, b̄eya yasi, tiko sendi mendoy* (*Kolos 3:8*). Njambiyé ke lepo nde, a ta tiko wuse ne ḥgwete ke b̄eya yasi te yi wuse kelé kē, ḥge wuse tike sendi botu bête bē kelé b̄eya yasi ne wuse baka ne ḥgwete. Yesus ke lepo nde: *Kwadyikwe jakɔsɔ mumo nda yi we kwadye ne yotu yɔ kē.*

Mənɔ yekambiyé yitan jɔ wetete: Nyɔŋje
 (kasi b̄eya temo) -Baña bōmō muka nda nyɔŋje. ḥge bō b̄enje nde, b̄essɔ ke jojna ne te, b̄e ke moy nyenjgwé, o b̄enja, temo yan ne hakaka sunjgwé ne bo.

Nyɔŋje kelma kwet dete sunjgwé ne Eva b̄ene Adam, yi wanjo njoka yan b̄ene bē Njambiyé. Nyangwé temo sunjgwé ne b̄essɔ yakama kelɔ nde, muŋ bâl kete. Mekana me Njambiyé ke kidye nde: *We tî wobu yasi mumo na* (*Exode 20:17*).

Mənɔ yekambiyé yitan jɔ yibate: Jopala (kasi nyena temo ne b̄ak b̄ak ke meyasi) - Jopala ne kwadye dyena mēneti. Baña bōmō nda jopala, njena nyena temo ke moni ke kasi kusuku. Mo te e jeke nyé temo ke meyasi dete kɔ mo k̄a. Temo te yi kame botu bē ḥgwete nè baka bē sangwa ne mebōne baka yeti na. Budya bōmō ke girise yotu yan ho baña bejadye ban keto sumba. Wune tāka Akan (*Josué 7*) nè Yudas Iskariyot. Mekana me Njambiyé ke lepo nde: *Ma ḥge mumo si namo meneti maka hene, nje dimbidye joŋgwé dyene, yo má nje kame*

nye nge? Yesus lepima sendi nde: Wune tî gwaki kaj ke jongwe dyun ke kasi medye, ho gwe kaj yotu yun ke kasi meleñgwe na, keto jongwe kwâ medye, yotu kwâ melambo....Wune kânda goso Kando te yi Njambiyé, dete a má nje dokidye meyasi mete yiri ke to te nye wune....Keto, ke mbey te yi kusuku yun diye kete, temo yun ta be sendi womete (Lukas 12:22,23,32,34).

Mənə yekambiye yitan jə tatite: Satan

(kasi ja) -Satan sangwe ne botu be ja. Nye Kum ja hene. Yo nye ke kelə nde, mumo kēl kwalə məbeyə hene. Yo nye ke namo temo bomo. Yo kine mono ja, ho nyangwe ja na. Ja ndi ja. Yo yeti kimote nde, kriten nyim ja na (I Jay 1:6). Ke kasi nyimna ja, Mekana me Njambiyé ke lepo nde: *Botu bête be kele yasi nda bembkiye baka ta bōne ne naŋ kine nyiŋe moy dya na. Botu be kelna mekele me kifi nè botu be kelna mewanja nè botu be wona bomo ta tika ne naŋ. Botu bête be kane yiŋa meyasi tiko Njambiyé nè botu bête be nye sosu ke kelna ja baka, bo hene ta bōne ne naŋ sendi (Punja Meyasi 22:15).*

Mənə yekambiye yitan jə yinite: Sisq

(kasi dyano te yi nembina meyasi) -Kome wune bəŋe bosa nyangwe yekambiye temo mumo kē, yo ne mono yekambiye sisq kete. Sisq yasi te yi paniye mejasi. Yo tédyā dyano duwə nembina meyasi. Yasi wete, sisq te yi wuse bəŋe waka kə yindinate beya yaŋa ne gir. Yindina sisq kə tédyā wuse temo te yi me deke ne biŋbili, nda bo ma dumo yo ne yaki. Məbeyə ma bekidye yo. Yo yeti ne deti te yi nembe se kimə yasi nè beya yasi na. Temo baŋa bomo me rruka dete.

Yori yi Mekana me Njambiyé ke lepo nde: *Kimo Sisiŋ ke kombile lepo nde: Yi kē nō ke siyna mboko, baŋa bomo tifliko se temo ke yi Njambiyé kē nō mbombu na.* Bo ta nye meto ke melepi mete yi mesisij me ja lepe kē nē ke meyasi mete yi bęya mesisij tedye kē. Botu be lepina ne likisi nē ja baka ta jatidye bo ke bęya nje. Metemo man me deke ne binibili nda bo dumma yo ne yaki (1 Timote 4:1-2).

Mono yekambye kamote: Misi me Njambiyé

Wune ke bęje sendi yekambye misi ne ḥgbondolo ke moy bosa nyangwe yekambye temo te. Yo nde, misi me Njambiyé ke bęje meyasi hene te yi kwaŋna ke moy temo mumo kē. Njambiyé ke bęje, duwe metake musu hene, kine yaŋa sɔdyate ke yene na. Mekana me Njambiyé ke lepo nde: *Njambiyé ke duwe joygwe mumo hene. A ke sambile misi duwe kol kendi mumo hene. Yitil, ho hebebe gboygo ndoy te yi botu bęte be kele bęya yasi yakama sɔma kete yeti na* (Job 34:21-22).

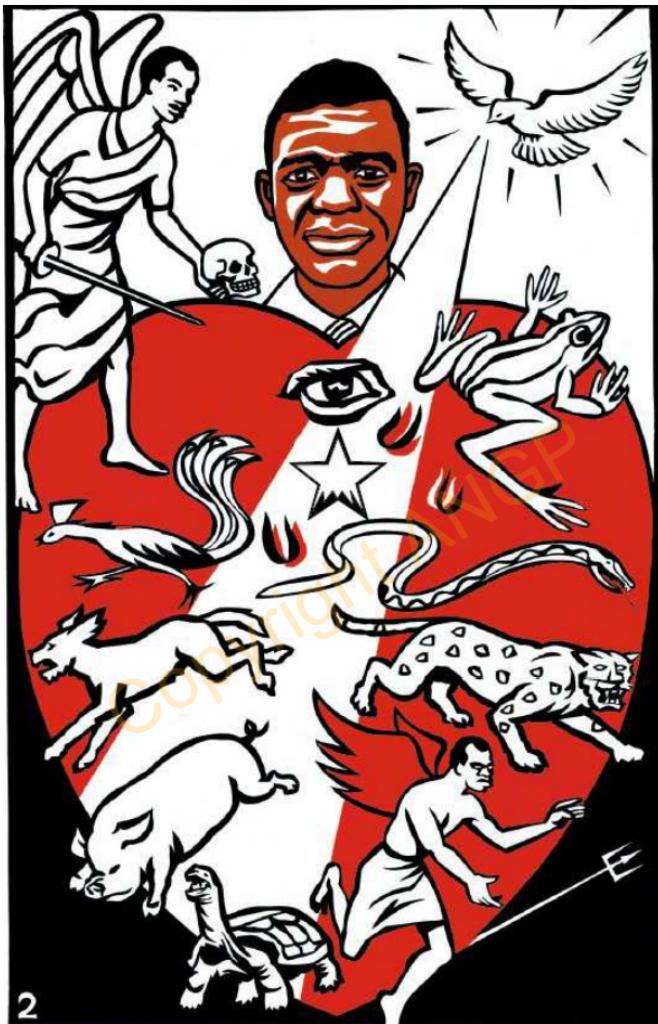
Meyekambye me mono melam me dite

(kasi mèkwadya me Njambiyé) -Wune ke bęje budyá mono melam me dite te yi lite bosa nyangwe yekambye temo mumo kē. Yo tédyá mèkwadya me Njambiyé yi gukile temo mo mębeyo kē. Gbakasi, Njambiyé ke bęno mębeyo nye bę ke dite. Yasi wete, a ke kwadye wuse budyate. A kwádyikwé nde, mo mębeyo yēŋsaŋgwé temo, na jü (ne bęja Lukas 15:10). Mono melam me dite mete ke tedye sendi wuse mèkiyo me Yesus Krist. Mekana me Njambiyé ke lepo nde: *Ne bęja Mono Sam Njambiyé e soye mębeyo me botu be meneti maka kɔ!* (Jaq 1:29).

Yekambiye kamə jə yibate: Jaki Njambiyə (kasi Mélépi me Njambiyə) - Wunə ke bənə sendi yekambiye wete jaki Njambiyə ke keki to mumə ke bosa nyaŋgwə yekambiye temə. Jaki Njambiyə ke tedye wuse kasi mélépi me Njambiyə. Njambiyə ke kwadye ləpina nyə mumə hənə te ε saŋwa ne məbəne keto mapi məbeyə kə, simande a ta tiko yo, né mejasi nè məkwadya me Njambiyə nyiŋ ke temə ne, senjə jongwə ne. Məkana me Njambiyə ke lepo nde: *Njambiyə, Mélépi mo gba lambo te yi tedye mi nje* (*Besom 119:105*).

Mənə yekambiye kamə jə tatite: Pepə (kasi Kimə Sisiŋ) - Yekambiye pepə ke tedye wuse kasi Kimə Sisiŋ. Nyə Sisiŋ te yi gbakasi. A ke tedye mumə nde, a ne məbeyə, lepo nyə mumə nde Njambiyə ne ŋgbəy. Sendi, Njambiyə ta jəse bəya məkele nè bəya metake mənə.

Ma ndana, bosa nyaŋgwə yekambiye temə mumə ma tedye we nde, temə yo kətute. Dete, buta temə yo, né mejasi mete yi wule ke mélépi me Njambiyə kē nyiŋ kete. Njambiyə ke kwadye senjə temə yo, nyə we jənja temə te yi Kimə Sisiŋ ta kelə mesay kete. Məkana me Njambiyə ke lepo nde: *Tiko temə ke yi Kumande Yesus, dete we ta be ne jongwə* (*Botu be tomun 16:31*).

2

Темә мә меңүә ке гәсә јөңгwe

Nyaŋwe yekambye temә te yokә ke tedye temә mә te ε
ke kwadye yeŋsa temә kande gosuna nje Njambiyε.

Beya bonyamō bête be tedye beya meyasi mète yi dīyé ke temō mumō kék, bo me ke pundi kwá. Wune ke bonye yekambiye wete jaki Njambiye ne kafa ke mbam bō nē. Kafa tédyā melepi me Njambiye (Behebere 4:12). Melepi me Njambiye ke gba dyano mumō yi lero nyé nyé nde: *Sol te yi mèbeyo nyé mumō kék, yo soy* (Rom 6:23). Mō mèbeyo nè mo te e ne temō ne keskere kó, Njambiye ta bête bo ke nyen nyen mató dite te yi ne piti kete kék. Jaki te yi wune bonye kó ne yekambiye gbonjo to mumō ke bō gare. Gbonjo to te yite ke tedye wuse nde, wuse hène ta si gwe. Yotu te yi wuse kele ne mbenō muka kék ta si bō. Yasi wete, sisin su yi ta dīyo kpo ne kpo kék ta temé wete yeso ke mbombu josi Njambiye. Wuse ke bonye waka nde, mō mèbeyo kó me ke lengwe metó ke melepi me Njambiye. Kimō Sisin me ke kande keló mesay ke temō nē. Yitil ke kwá, mejasi me ke nje. Yesus ke lepo nde: *Mi mbe mejasi mete yi paniye puye nyé botu be meneti maka. Mō te e bonygwe mi, mo te tif kendo ke moy yitil na, yasi wete, a ta be ne mejasi mete yi tedye mumō nda yi nyé yâkaygwe joyna nō kék* (Jay 8:12).

Dukwe nde, temō yo yo mbanjō Njambiye. Yesus njá nje soñe wuse ke dīyo bala mèbeyo.

A ke lepo sendi nde: *Ngé bë nde, mi Mónó mumō sôya wune ke díyo bala, yite wune ta duwe gbate ke díyo bala nje díyo ne yotu yun ne yguru wun* (Jay 8:36).

Temə mə te ε ke yeŋsa temə gbate ko

Nyaŋgwé yekambiye temə te yoko ke tedye temə mə te ε
ke duwe beya mekele mene, jaye yo ke mbombu
Njambiye.

Wunε ke bεŋε wεtε jaki Njambiyε ne yekambyiε kroa ke mbam bɔ nε, bɔ mεkana me Njambiyε ke bɔ gare. Komε mɔ mεbeyɔ wokε nda yi bo nεmbe kasi kroa Yesus nyε nyε kε, yo ke biye nyε ke temo, a ke duwε nde, Njambiyε ne mεkwadya budyate. A ke duwε sendi ndana nde, bo ŋgbáki Yesus ke kroa keto nε. Pupuna mεkiyɔ me Yesus yi punduma kε ke weye mεbeyɔ mεnε soŋε. Yo nda yi yo ketinate ke mεkana me Njambiyε nde: *Ngε wuse nje joŋna ke moy mejasi nda yi Njambiyε ne yguru wene ke moy mejasi kε, yite wuse saŋgwate tande su, o bέŋa, mεkiyɔ me Mɔnɔ wene Yesus ma pupudye wuse soŋε mεbeyɔ hene te yi wuse kelma kε (1 Jay 1:7).*

Wunε ke bεŋε nde, ke nyaŋgwε yekambyiε temo te yɔkɔ, yekambyiε bεnyamɔ bεte be tedye wuse kwalɔ bεya. meyasi mete yi diye ke temo mumɔ kε yeti se na, bo me nε naŋ. Ko dete, Satan yeti ke kwadye kwɔ lɔndɔ na, a ndi ke kε mbɔmbu yi ŋgɔbile, na yɔkwe nε kɔkɔ nje sendi ke mbey nε. Yori yi Nyaŋgwε Kumande wusu Yesus kite wuse lepo nde, he pεm yasi ŋgwεta nε Njambiyε mengimɔ hene, nε wuse sum kol sungwε nε Satan, na lɔndu ke kεki su.

Wunε bέŋa ndana, mejasi mete yi Kimɔ Sisiŋ ke panɔ ke temo nε wɔmbile mεmi te yi bα kete kε nε nje mεkiyɔ me Krist. Temo nε me wumnate nε bɔ nda su yombo.

4

Bo ɲgbama mi sine Krist kɛ kroa
(Galat 2:20)

Nyangwe yekambiye temo te yoko ke tedye wuse Kriten te ε me ne temo ne te keto pupuna sadaka te yi Nyangwe Kumande wusu Yesus Krist kelma kɛ. A nya yotu ne ne sadaka yi kelɔ nde, njoka su sine ɓe Njambiyɛ bɛki weynate.

Kε yekambyiε temo te yoko wuse ke bεjε yekambyiε kroa te yi bo ηgbama Yesus kete kε. Wuse ke bεjε menjambala mete yi besoja njurma ne nyε, yite bo ma soŋe melambɔ kε yotu ne. Wuse ke bεjε sendi kpasa tena lambɔ be kumande nε kuka mesoru mete yi bo lenje nyε yi nyetɔ ne nyε kε. Wuse ke bεjε kum soŋ te yi bo nya nyε ke bɔ nde wakatiki yi serke ne nyε kε. Wuse ke bεjε sendi kobiye bakiya moni te yi Yudas mo te ε dyangwa nyε kε bα no kε. Wuse ke bεjε membambɔ mete yi besoja loŋma ne mbari yi kabidya ne melambɔ mene kε. Wuse ke bεjε lambo te yi bo kq kε biye ne nyε ne tu kε, bεjε sendi mækɔl me sumba mete yi bo wotuma ne nyε kε. Wuse ke bεjε sendi nyangwe kɔ te yi bo tɔsuma ne nyε ne kulup ke mbànjo kε, bεjε sendi mbam kubε te ε kɔkudyama kome Piyer tonma nde, a yeti ke duwe nyε kε. Mεbɔne menɔri hene, a bεjε yo keto mbe nε keto yo. We ta lepo ka nde, we ti kway kwadye nyε na ? ‘We ta sejε nyε nda Piyer? Yesus nde: *Mumɔ hene e jaye mi ke mbɔmbu bɔmɔ, mi ta jaye sendi nyε ke mbɔmbu Saŋmbε te ε dīye ke kwey kɔ* (Matiyo 10:32). Pol ke lepo kemekana mete yi nyε ketima kεnje botu be Galat nde: *Ma ke bε mi, ko na. Siya susula yotu te yembe, yo ndi kroa te yi Nyangwe Kumande wusu Yesus Krist* (Gal 6:14).

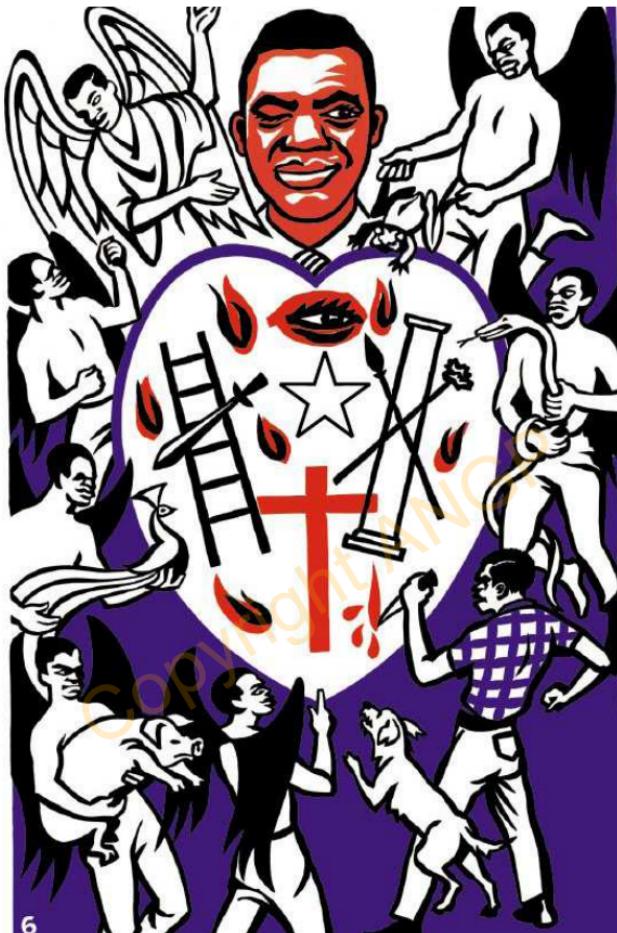
Temə kriten yo mbanjə Njambiyə

Nyangwə yekambiyə temə te yoko ke tedye nde, Njambiyə ma pupudye yo, yo me wokuna ndi ne Njambiyə nyero, keto a ne ŋikwa budyate. Temə te yoko me ndana mbanjə Njambiyə, tu ne. Yo me mbey te vi Niambiyə nè Mɔnɔ nè Kimo Sisiŋ diye kete.

Nyangwe Kumande wusu Yesus Krist lēpima nde: *Dge
mumɔ kwadye mi, mɔ te ta bakiye melepi membe,
Saymbe ta kwadye nyε. Sine Saymbe ta kε ke yene, biye
dya ke yene (Jay 14:23).* Wune ke bεŋε nde, Kimɔ Sisiŋ
ma si ŋgangile temɔ te hene. Satan nε bεya mewobɔ
mete yi mumɔ bε nɔ kε kine se mbεy kete na. Yo Kimɔ
Sisiŋ me tika kendo ne temɔ te yi kelɔ kimɔ meyasi.
Mekana me Njambiyε ke lepo nde: *Kimɔ Sisiŋ kεl ne
nde, mumɔ bεki ne temɔ mekwadya, a bεki ne mesosa, a
jōŋnaygwe ne te disima sendi meyasi. A kεl sendi nde,
mumɔ bεki ne ŋgikwa, gwe ŋgwete besɔ, kelɔ yasi te yi
besɔ ta bε ne bibina temɔ ke yene. Kimɔ Sisiŋ kεl nde,
mumɔ bεki ne weyna temɔ suŋgwe ne besɔ, kelɔ nde,
mumɔ bīya temɔ ne (Galat 5:22-23).*

Mɔ te ε ne njel temɔ te yɔkɔ kɔ yeti se bala bεya
mewobɔ na. A me joŋna ndana ne nje tikina temɔ te yi
nyε nɔ ke yi Kumande Yesus kε. Mumɔ yeti ne deti te
yi pupudye temɔ ne ne ŋguru wens na, yo ndi Njambiyε
ne nje mesay mete yi Kimɔ Sisiŋ kele ke temɔ mumɔ kε.
Mekana me Njambiyε ke lepo nde: *Botu bεte bε ne temɔ
ne salele baka ne mesosa, keto bo ta bεŋε Njambiyε
(Matiyo 5:8).*

Wuse ke bεŋε yekambiye wete jaki Njambiyε ke keki
temɔ te. Jaki Njambiyε ke keki botu bε Njambiyε yi
bakiye bo. Wuse ke bεŋε sendi yekambiye Satan ke
keki temɔ te. A ke ŋgombile, na yɔkwε ne kɔkɔ, kε bε
njombu mbεy ne ke moyte. Mekana me Njambiyε ke
kite wuse nde, wuse dīy ne sɔsɔ, e nde: Wune dīy
mεjemsidye, keto Mɔ pendɔ wun, Kum bεya mεkele ke
bumbula nda dila te ε betε men yi sã mɔ te yi nyε ta
nyambo kɔ.

Mebobilan

Wunə bēja ndi nyangwə yekambiyə te yəkə. Yasi n̄gwetə, misi wene ε mbam bə me ke dibina keto jongwə ne nda Kriten me ke weyə. Mis̄i wene ε gare ke n̄gekila ne kpalok kpalok yi sa meyasi me meneti

maka. A ne temo yiba: Nje Njambiyé nè nje ménycéjo me mèneti maka. A yeti ke kwadye wokuna se ne men Njambiyé na. Ko dete, a ke kè mison, ma yeti se ke temo ne na. A yeti ke ɔgweta se ne Njambiyé na. A ma gbamò kol bène bœya bomo. Satan me ke sebile nyé. A me ke kè ke bœya membey. Bœya bénymamò baka me ke kwadye yokwe ne koko.

Wuse dûkwé nde, ñge mumò sambile njekilinje nyé Satan, a ta si ñgangile ndingèle bô hene. Wune ke bœye yekambiye wete mbam ne keñ ke bô ke lù temo. Yo botu bête be serke bekriten, lù dyambi ne Kimò tom Krist baka.

Kome mèbobilan dyà wuse dete, wuse sêdyikwé kè pe yi Yesus. A lajsama meyasi hene, a ta joñgwé wuse. Mekana me Njambiyé ke lepo nde: *Wune bîya mejole me dyambi hene te yi Njambiyé nyé wune ké jeliye, né wune be ne deti te yi diyo ne ɔgbijigim kome Kum bœya mekele (yite nde Satan) ta nje ne membôle mene ké* (Efes 6:11).

Keskere temo

Yekambiye te yokə ke tedye teri temo mo te e yokwe ne koko kë njime ko. Njambiyé panyia mejasi mene ne mbombu nye nye. Njambiyé ma si nye nye Kimo Sisiñ, ma yasi wete, a kpalma duwe ke kimó nje te yite, nje

toké beya nje. Yekambiye te ke tedye sendi teri mo te ε
ti pa yeṣṣa temo na. Ko nde, bo ke lepo Kimo Tom
Yesus nyε nyε, a ke pupε meto, temo ne ne keskere.
Bomo bete be si be bekriten nje yɔkwε sendi joŋna ke
mεbeyo baka, Yesus ne ḷguru wene ke lepo kasi yan ke
mekana me Lukas 11:24-26. Ke mekana me 2 Piyer 2:22
e nde: *Ma yasi te yi bo saŋgwama nɔ́ ké yakama ne jɔy
ne mekanɔ́ maka yiba yi lepe nde: Mbiye ke yɔkwε ne
kɔkɔ́ kɛ́ dye yasi te yi nyε sima jo kék. Sendi: Bo wέya
ŋgo, a ke kpalo yɔkwε ne kɔkɔ́ kɛ́ biŋgila ke mesɔpɔ́.*

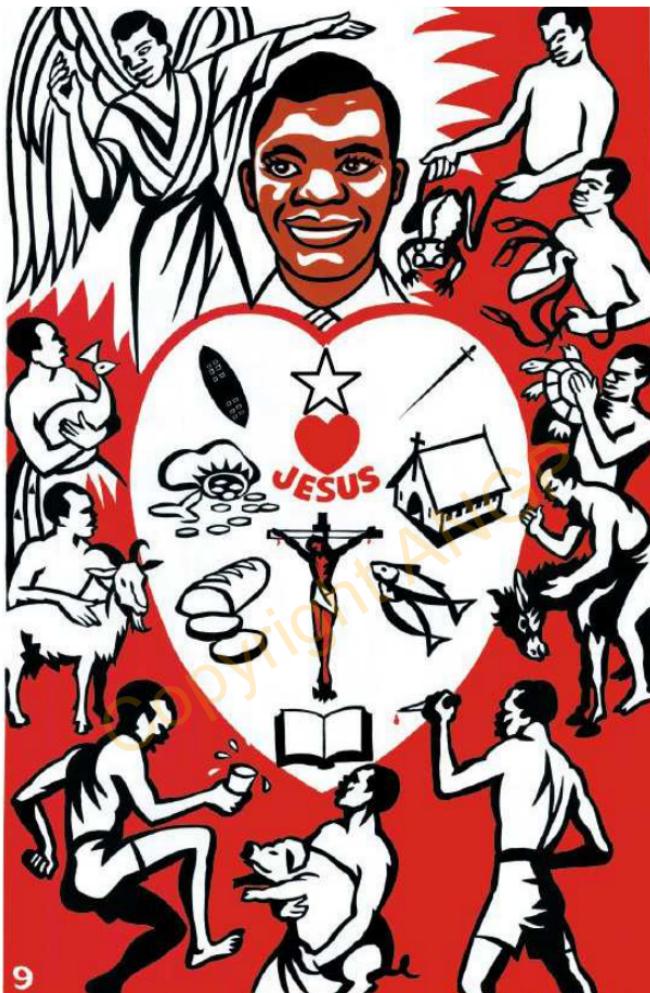
Wune bēja yekambiye yitan jo yiba, Satan nè beya
benyamo baka ma bū mbey ke moy temo te. Pepo (Kimo
Sisiŋ) nè jaki Njambiyε ke tumo kɔŋ kwɔ, kεto komε
mεbeyo dīye kék, Kimo Sisiŋ tí yaka joŋna womete na.
Kiya temo wete tí yaka be mbanjo Njambiyε, be sendi
ŋgange Satan na. Ngε be nde, yekambiye temo te yike
ke boŋna ne temo yo, kembidyangwε jeba Njambiyε
ndana. A yakama tiko mεbeyo mo hene ne ŋgwete, ngε
we yeṣṣa temo gbate. Mekana me Njambiyε ke lepo
nde: *Sol te yi mεbeyo nyε tumo kék, yo sɔŋ (Rom 6:23).*
Yɔkwε nedo nje pe yi Njambiyε. Yesus ke kwadye
joŋgwε we ndana.

Səñ mo məñeyə

Ke nyañgwə yekambiye te yəkə wuse ke bəñe nda yi səñ
ke tuta ne mo məñeyə, ho ne mo te e yəkwe ne kəkə ke
njiñe kə. Yo ne baña ñomo be ləpə ndi ləpə ne numbu

nde: Nemeno mi ta yeŋsa temo jaye Njambiyé. Wuné bénja mbam kó e ke metinengwé kó. Ndana, membundo mene ke be ne kón, sendi dodo són kwaŋma nyé pay wete. Nyem nyem jongwé ma londó ne nyé. Beso bene be kwey nè kusuku ne tí kame se nyé na. Satan me ke keki ne ne lende. A tumma kóŋ kwey ne ŋgikwa te yi Njambiyé kwadya keló ne nyé ké, ma ndana, yaŋa wete ne wete te yi nyé yakama keló se yeti na. Nda yakama jongwé sendi nyé kó? Ko mumo wete ne wete na. Mekana me Njambiyé ke lepo nde: *Ma yo gba beyate budyate nde, mumo bâl ke mebô me Njambiyé te e ne joŋ kó* (*Behebere 10:31*). Sendi e nde: *Yo kponate nde, mumo gwáki ndi tu wete, ke koyte, Njambiyé ke peso josi ne* (*Behebere 9:27*). Só mbe, we tî ndekidya na, yeŋsaŋwé temo ndana, jaye Yesus, né we ju.

Temo mo te e lajsama

Nyangwe yekambiye yitan jo yini ke tedye wuse kriten te e lu dyambi ne mebeyo lajsa kwalo mebobilan hene,

ko yo bêki nan. A ke sangwa ne mebobilan ke menje hene, ma ko dete, a ke gbiço kumɔ njena, lajsa ne deti te yi Yesus Krist. Satan ne ɔgil te yene ke sa nje te yi jatidye kriten ke bœya nje. Bœya meyasi hene ke nje bœbe temɔ ne. Kriten te ε diye ne sɔɔcɔ kɔ ke semɔ mɔnɔ menje hene te yi Satan kwadye sebile ne nyε kε.

Mekana me Njambiyε ke lepo nde, ke yiŋa ɔgimɔ Satan ke bœ teri jaki te ε diye ke mejasi me Njambiyε kɔ yi bœdye ne bɔmɔ.

Wunε bœ̄ja nde, ke keki yekambiye nyangwe temɔ te yɔkɔ pulɔ nji, wunε ke bœ̄je wete mbam ke bɔlɔ jesɔ nɛ mɔnɔ pelɔ tena menjam ke bɔ. A ke pεpidye yo tedye kriten yi sebile ne nyε.

Wunε ke bœ̄je sendi yekambiye wete mbam ke lü temɔ kpasa mo Njambiyε ne keŋ. Yo dete yi bεpendɔ be Njambiyε kele ne temɔ kpasa bekriten, ne nje nyetina yan nɛ serka yan nɛ pesina lepi nyε ke numbu yan kinε tote na. Kriten dûkwε nde, Yesus lepima nde: *Ke bɔmɔ toyε wunε, tedye wunε mebɔne, pesɔ ja nyε ke numbu yun lepo kwɔ bœya melepi hene ne wunε keto mbe, yite wunε ne mesosa. Wunε sɔsɔngwe diyɔ ne mbeskere, keto nyangwe sol ke ladye wunε ke dyobɔ (Matiyo 5:11-12)*. Pol ke lepo sendi nde: *Nda yakama bakte njoka su sine be Krist nde, a tî kwadyikwe se wuse kɔ (Rom 8:35)?*

Yekambiye jaki Njambiyε te yi wunε bœ̄je pulo kwey kε tedya melepi me Njambiyε. Melepi me Njambiyε ke tedye wuse kpasa meyasi mete yi Njambiyε ta nyε mo te ε gbise lajsa mebobilan nɛ mebɔne kumɔ njena kɔ. E nde: *Mɔ te ε ta lajsa, mi ta nyε nyε mbumɔ jeti te yi*

joygwe yi diye ke Paradis Njambiyé ké nde, a dyâki (Punja meyasi 2:7).

Wune ke bënjé yekambiye mɔnɔ kɔbiye bakiya mɔni nyasɛ. Yo ke tedye nde, kriten te díkima bù mɔni ne yi kelɔ ne mesay me Njambiyé yi kamé ne botu bë ñgweté kiné kwañdye yo tukute ne sap sap na.

Wune ke bënjé yekambiye kum mampa nè njanjo. Yo ke tedye nde, kriten te ke bakiye yotu ne pupunate ke mbɔmbu Njambiyé ke meyasi hène. A yeti ke gbèlɔ kena misɔn ho men̄gwëta ne Njambiyé na. Wune ke bënjé sendi wete makana butunaté. Yo mèkana me Njambiyé. A ke tɔlɔ yo, nembe yo. A me bënjé yo nda kpasa medye, nda lambo, nda kafa te yi nyé bù yi lù ne dyambi ne pendɔ wene ké. Kriten te mbete yeti ke gwe wɔ sɔŋ na, keto ne nje Kimɔ Sisiŋ a ke duwé nde, Njambiyé ke kwadye nyé budyate.

Inja dīyə ke moy meluksa me Jongwe wə

Wuse yeti ke bəŋe ŋgway meyeso waka na. Wuse ke kpalɔ bəŋe wətə jaki Njambiyə. Mɔ tomun wene ke nje

ladye bù mò mèbeyo mete ε Njambiyε pesima nde, a mè ne ŋgbey ke mbɔmbu wene, keto a tikima temo ke yi Krist kɔ kè ne ke yi Njambiyε. Sisiŋ ne duwà ke diyo bala te yi sɔŋ. Njambiyε ta bù nyε ne mesosa. Satan tí yaka kelɔ yanya ne nyε na. Yesus nde: *Mi mbe mɔ womiya bemuŋ, mi sendi joŋgwe. Mɔ te e tike temo ne mi, mɔ te ta jù ko bækɔ nde, a gwâki* (Jay 17:26).

Mɔ te ε ma tiko temo ke yi Yesus, joŋna nda yi Njambiyε kwadye ke ndingele joŋgwe ne kɔ yeti ke gwe wɔ sɔŋ na. Kome ŋgimɔ ne dýa ké a ke kwà ne te nda yi Pol lepe nde: *Mi ke gorɔ lekwe tiko joŋgwe te yike kè diyo sine Krist. Mi bέya nde, yo yite jeke be kimɔte kwà yiri* (Filipi 1:23).

Kriten ne hel te yi bεŋε mɔ te ε gwà ke kroa keto ne kɔ. Yesus lèpima nyε bεjekε bεnε nde: *Temo yun tî kudyükwe na! Wune kên mbɔmbu yi tiko temo ke yi Njambiyε, tiko sendi temo ne mi. Membey budyate ke tû Saymbe.... Òge mi si kè kombile mbey tike wune, mi ta yɔkwe ne kɔkɔ nje bù wune, né wune diy sendi ke mbey te yi mi diye kete ké* (Jay 14:1-3).

Njena lepi

Só mbe, we ma tolɔ mèkana maka, yo nda mojoli. We ma bñe, duwe teri temo yo ndana yey. Njambiyé kâma we, né we kaŋ temo yo nè joŋgwé yo nyé Yesus, mo te ε kwadyé we kɔ. A ndi ke kè mbɔmbu yi lepo nyé we nde: *Mɔn mbe, nyeko mi temo yo* (*Mekano 23:26*). Kaŋa gir gir temo yo yi ma yindɔ ne beya metake ké nyé nyé, a ta senjo yo, nyé we jɔnja pupuna temo. Yesus nde: *Beyá, mi ke teri ke numey ke dñngwé. Ke mumɔ woke men mbe bute numey, mi ta nyiŋe tū dyene, nè mi nè nyé, he ta dyena wete* (*Punja meyasi 3:20*).

Ma ñge bñe nde, we me kriten, sumɔ kol diyɔ ñe ñgbìngim ke tikina temo te yi we ma tikɔ ke yi Yesus ké. Ken mbɔmbu yi kelɔ tiŋ ke tolna mèkana me Njambiyé nè mèŋgweta kumɔ ke yesɔ sɔŋ yo. Mèkana Njambiyé ke lepo nde: *Yo Njambiyé nyero yakama bakidye wune nde, wune tî bal na, kelɔ nde, wune têma ke mbɔmbu wene seŋgile meluksa mene kine mendeya na, sosa kpesa. Wuse lûksa, nè wuse sômbila ndi Njambiyé nyero. Yo nyé Mɔ te ε joŋgwé wuse ne nje Yesus Krist te Nyangwe Kumande wusu. Yo nyé bñe ne nyangwe deti. Yo nyé name kande ke ygimɔ te yi nyé tì pa kuso meyasi na. Yo nyé name ndana. Yo nyé ta namɔ sendi meŋgimɔ hene, amen !* (*Yude 24-25*).

A SPECIAL WORD FROM ANGP
UN MONDE SPÉCIAL DE L'ANGP
UMA PALAVRA ESPECIAL DA ANGP

This booklet "The Heart of Man" is available in over 538 languages and dialects spoken throughout the world (Africa, Asia, The Far East, South America, Europe, etc.) Our Heart Book is now also available on cell phones, tablets, etc from www.angp-hb.co.za or as an APP "Heart of Man" on Android phones.

Le livre du "Coeur de l'homme" peut etre obtenu en plus de 538 langues et dialectes parles dans le monde entier, a savoir: Afrique, Amerique, Asie, Extreme Orient, Europe. Notre Livre du Coeur est maintenant aussi disponible sur votre Telephone cellular, plaques, etc. de www.angp-hb.co.za ou comme une Application "Heart of Man" sur telephones Android.

Este livro "O Coracao do Homem" e obtfdo em mais de 538 linguas e dialectos falados em todo o mundo, a saber: (Africa, Asia, America do Sul, Extremo Oriente, Europa, etc). O nosso Livro O Coração do Homem tambem esta agora disponivel em telefone celular, tablets, etc. de www.angp-hb.co.za ou como um aplicativo "Heart of Man" nos telephones celulares Android.

The 10 heart pictures contained in this booklet are also available in the form of large coloured picture charts (86 x 61cm) bound together in a set of 10 pictures. These "Heart Charts" can be obtained with European or African features and are particularly suitable to be used in conjunction with the Heart Book for class-teaching, open air evangelization etc. Kindly contact us to ascertain the latest subsidized price of this chart.

Les 10 images du coeur qui figurent dans ce livre peuvent etre obtenues en tableaux de couleur, format 86 x 61 cm, avec des physionomies europeennes ou africaines. Ils peuvent etre utilises en meme temps que le livre du coeur pour des classes bibliques, a

I'ecole du dimanche ou lors de reunions de plein air. Soyez aimable de nous contacter pour assurer les derniers prix en cours du tableau.

As 10 imagens do coracao, contidas neste livro podem ser obtidas num conjunto de 10 imagens em colorido no tamanho de (86 x 61 cm). Estes "Cartazes do Coracao podem ser obtidos com caracteristicas Europeias e Africanas e podem ser usados em conjuncao com o mesmo livro em classes de ensino biblico, evangelizacao ou ao ar livre. Agradeciamos que nos contacta-se para confirmacao do ultimo preco dos cartazes.

Kindly write to us if you are able to assist us with further translations of our free Gospel literature, informing us of the language into which you could translate this Gospel literature. Your assistance would be appreciated.

If you have found salvation in Christ, or have been otherwise blessed through our Gospel literature, please let us know. We would like to thank God with you, and remember you further in our prayers.

Nous vous invitons a nous contacter pour faire des arrangements concernant de nouvelles traductions de notre litterature, nous informant de la langue dans laquelle vous pouvez traduire cette litterature evangelique. Votre aide sera beaucoup apreciee.

Si vous avez trouve le salut en Christ ou si vous avez ete beni par notre litterature, nous vous prions de nous le faire savoir. Nous aimerions remercier Dieu avec vous et prier pour vous.

Nos vos convidamos a nos contactar, afim de fazer qualquer arranjo concernente a novas traducoes de nossa literatura em outras linguas. Vossa assistencia sera muito apreciavel.

Se tem encontrado a salvacao em Cristo, ou se tem sido abençoado por intermedio da nossa literatura evangelica, faça o favor de nos

informar. Pois nos gostarfamos de agradecer a Deus juntamente convosco, e lembra-lo sempre em nossas oracoes.

For free Gospel literature, books and tracts in over 538 languages, write to:

Pour obtenir gratuitement de la litterature evangélique, des livres et des traités en plus de 538 langues, écrivez à:

Para obter gratuitamente a literatura evangelica, livros e folhetos em mais de 538 linguas diferentes escreva para:

ALL NATIONS GOSPEL PUBLISHERS

P.O. Box 2191

PRETORIA

0001

R.S.A.

info@angp.co.za

A Gospel Literature Mission financed by donations

Une Mission de littérature évangélique financée de dons
Missão de literatura Evangélica financiada por donativos

(Reg. No. 1961/001798/08)